

Inventari dels vehicles musicals per a la improvisació poètica en llengua catalana (Glosari)

Glossari del Glosari

És poc habitual començar un escrit amb un glossari, per tant cal que hi donem una explicació. Per aconseguir qualitat en la comunicació cal estar d'acord abans en la semàntica precisa dels mots que es fan servir. En aquest cas també ens volem assegurar que hi haurà acord previ en els sentits que es dona a les paraules, per assegurar la comprensió i donar facilitat a la interacció dels usuaris (que no estrictament lectors).

Explicació prèvia d'alguns conceptes bàsics

Glosari Neologisme emprat com a subtítol d'aquest treball. Derivat de *Glosa*

Glossari Vocabulari

Glosar (parlar) i *glossar* (desenvolupar un tema) tenen la mateixa etimologia llatina, però no volen dir exactament el mateix. *Glosar* és com es coneix tant a Mallorca com a Menorca el fet de cantar versos improvisats. Un *glosat* és l'acte on es desenvolupa el fet i *glosadors* els seus protagonistes, junt amb el *sonador* de guitarra en el cas de Menorca.

Glosa és, a més a més dels gèneres específics esmentats, i més àmpliament, una composició poètica curta, independent, de metre heptasil·làbic, d'entre 4 i poc més de 7 versos, que es canta. En aquest cas seria el mateix que *cobla*, *cançoneta*, *follies* o *corranda*, sent les dues darreres paraules manllevades dels gèneres de dansa amb la música dels quals es canten.

Glossa la deixem únicament com a traducció del castellà "glosa", que és un procediment poètic concret: el desenvolupament d'una cobla inicial en quatre dècimes espineles de peu forçat, una de les formes més consolidades per la tradició poètica popular des del barroc hispànic. Aquesta manera de fer està avui dia molt estesa a diferents indrets de Mèxic, el Carib, Amèrica central i del Sud i les Illes Canàries.

Glosaire és aquella persona, home o dona, que canta individualment o en diàleg amb d'altres (mai de forma coral, perquè faria falta utilitzar la telepatia) una glosa. Altres noms similars: *glosador*, *glossador*, *corrandista*, *folliaire*. A

l'Amèrica Llatina en tenim uns quants més: “trovero”, “trobador”, “decimero”, “decimista”, “poeta”, “poesiero”, “payador”, “repentista”.

Repentisme es refereix a la creació poètica immediata, cantada o declamada. La paraula és encara inèdita en llengua catalana. En canvi en l'àmbit lingüístic castellà ja fa anys que s'ha consolidat, tant en ambients acadèmics com entre els mateixos protagonistes d'aquest fenomen.¹

¹ 28 de febrero de 2006

DECLARAR EL REPENTISMO COMO PATRIMONIO ARTISTICO PROPONE PROYECTO DE LEY

La Comisión Sexta del Senado de la República, tendrá a cargo el estudio y aprobación del proyecto de ley que busca declarar el Repentismo, en sus diferentes formas y estilos literarios, como patrimonio artístico, social y cultural de la Nación.

Entendiéndose como repentismo la expresión cultural mediante la cual se improvisa sobre la cotidianidad, las costumbres y las manifestaciones populares de cada región del territorio colombiano, la iniciativa establece la obligación por parte del gobierno nacional, a través del ministerio de la Cultura, de promover el estudio y la difusión del repentismo cultural colombiano, así como el desarrollo de políticas y programas tendientes a cultivar y estimular esta actividad.

Siendo uno de los aspectos más importantes la improvisación, en donde se destacan diferentes expresiones y manifestaciones culturales, mediante el uso de estrofas, nombres y música, la universalidad del repentismo se considera como todo un fenómeno cultural, máxime cuando las leyes, técnicas, mecanismos y recursos de los trovadores y repentistas, son los mismos en todos los países.

En este orden de ideas, en la iniciativa se señala que los poetas improvisadores latinoamericanos y españoles responden todos a una serie de características comunes, cambiando sólo algunos elementos como el acompañamiento musical, la estrofa utilizada, las tonadas o formas de canto, o las denominaciones con que se identifican en la representación o espectáculo.

Con el fin de lograr una mayor ilustración, cabe aclarar que las formas de improvisar y los espectáculos públicos de repentismo, tienen diferentes nombres tales como: la trova antioqueña; los moños de Santander o moñas del Valle del Cauca; las bandas de Boyacá; las rajaleñas y sanjuaneros del Tolima y Huila; el contrapunteo llanero –que puede ser también coleo-; las piquerías de Valledupar y La Guajira y, las cantas de Santander, Cundinamarca y Boyacá. Todas ellas con diferencias musicales, interpretativas y de instrumentos acompañantes.

Finalmente, la iniciativa ordena que el gobierno nacional deberá reglamentar lo relacionado a la aplicación de esta ley, en un lapso no superior a tres meses contados a partir de la vigencia de la misma y asignará anualmente una partida presupuestal suficiente para su ejecución.

OFICINA DE INFORMACIÓN Y PRENSA

Web del Senat de la República de Colombia <http://abc.senado.gov.co>

Presentació

antecedents

Des del moment de la seva arribada a Catalunya qui escriu aquestes ratlles ha pensat en poder contribuir a la causa de la vitalitat de la llengua en l'aspecte del repertisme, com a glosaire afeccionat, ensems que músic professional i inevitablement investigador.

A Mèxic, el país d'origen, havia participat en esdeveniments de poesia serrana i décima jarocha. Això a Catalunya ho trobava a faltar. Va anar creixent de mica en mica el neguit de fer-ho en llengua pròpia, tot i la dificultat inicial de poder versificar amb un idioma no acostumat i d'entrada aparent més complicat pel major repertori fonètic.

Les iniciatives primerenques d'intentar organitzar trobades i esdeveniments de vers improvisat, com l'anomenat Corrandàrius dintre de la programació del cicle Tradicionàrius, van donar alguns fruits a finals dels anys 80. Més tard hi ha hagut continuïtat amb la participació a diverses trobades de cantadors, tant al Principat com a les Illes Balears, i l'organització de vetllades de vers improvisat com la del cicle (a)phònica de Banyoles, o el Gir Ona Folc.

Darrerament un bon nombre de persones s'han organitzat en una associació que va marcar entre els seus objectius la divulgació, l'estudi i el foment del glosat. En complicitat amb aquest col·lectiu, que està en contacte estret amb la gent de les Illes i el País Valencià, és que ens vam animar a acabar de donar forma a un antic projecte, que és el que ara es realitza.

agraïments

A la Montserrat, en Joan, l'Alba, en Genís i l'Eloi pel seu amor i paciència i a l'Eulàlia també. Al Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana per recolzar aquesta iniciativa amb una beca. A Josep Crivillé i Ramon Vilar pels seus ensenyaments i suport.

A en Carolino per haver-me fet comprovar que tot era possible de dir cantant.

A Pilar Pons i Miquel Ametller per haver-me deixat sonar la guitarra, malgrat tot.

A en Manent, l'Arnella

Als alumnes de l'assignatura de folklore (2005) i etnomusicologia (2006) de l'AMTP de Figueres, per la seva col·laboració. A la Canyelles, en Belda, en Caselles, en Gustinet, Helena Cases, Jaume Cabaní, Josemi, Mireia Mata; Mireia Mena, en Tomàs i tota la Carxofa, pel periscopi. A Fernando Nava perquè va ser el primer i la família pandero Marta i Guillem que han set els darrers a afegir-s'hi.

Justificacions

Respon a la necessitat d'enfocar des d'un altre angle aquests comportaments sonors, no perquè els reculls, estudis i les classificacions existents no siguin vàlids, sinó perquè no s'ha

Respon a la necessitat d'un col·lectiu emergent que vol prendre exemple d'altres societats, com la basca, que tenen catalogades milers de tonades de bertsolaris.

Objectius

Aquest treball pretén ser revolucionari. Ha de generar un espai social d'autoestudi, on no hi hagi diferències entre els informants i els investigadors i els creadors. Serà una eina tant útil pel glosador tradicional de repertori clos, sense coneixements de solfa com pel folklorista que ha recollit documents o per l'etnomusicòleg interessat en la seva anàlisi. Ha de ser un instrument de coneixement per ampliar nocions al qui s'hi acostava per primer cop i un recurs pel músic creador i el dinamitzador social.

Hipòtesi

Cantar és natural. Totes les cultures canten. A Catalunya es canta més o menys com a tot arreu. Cantar versos lliures també és patrimoni de tots els pobles, tant com fer cançons noves o transmetre'n d'antigues. Malgrat tot, aquí sembla que el repentisme no sigui tant normal com a altres llocs. Això fa estrany, tenint en compte que se suposa que som en una terra de trobadors i de cantautors.

Es podria pensar que aquesta manca (aparent) ve de la situació de l'idioma, però també hi ha el cas del basc, un llenguatge fortament minoritzat que ha viscut una explosió espectacular del vers improvisat, fenomen que alimenta la llengua d'una manera molt important.

Potser tot plegat és només qüestió d'aparences. Si estem tant colonitzats culturalment perquè en el fons ens apreciem poc, i en tenim prou amb que a la ràdio es parli en català, però no qüestionem si la música que hi posen és nostra.²

2 Els catalans i les nostres músiques.

Introducció

Ens estimem les nostres músiques?

És una pregunta que ens hauríem de repetir sovint. Potser en teoria sí, però a la pràctica ja no tant. Sense entrar en detalls sobre motius i raons, el cert és que a Portugal s'escolta per la ràdio bàsicament música portuguesa, i a Grècia es toca, canta i balla quasi exclusivament música del país. Un panorama ben diferent, sens dubte, del nostre. I si no, només cal fer una passejada pel dial de la ràdio, i prendre nota de quantes cançons en anglès (segons una mostra recent, 35), en castellà (11), italià (3), francès (2), cal escoltar abans de detectar la primera en català, que va quedar en aquella ocasió empatat amb el romanès i el llatí. Aquest element de la llengua és un bon indicador, però és que a més a més dintre de la música

Creiem que si adaptem els vells recursos a les noves maneres

Una eina per a ser utilitzada per les mateixes persones
Documentació en línia per contribuir a la difusió i coneixement del fenomen glosaire.

Documentació en línia per contribuir a la difusió i coneixement del fenomen glosaire.

Fases del treball

L'inventari és una eina oberta. Un cop confeccionada la base de dades es penjarà a la web i les taules seguiran rebent nous registres, a partir del treball continuat de l'autor que farà de moderador de les aportacions dels mateixos usuaris.

1. confecció

Queda definida l'estructura de la base de dades.

2. publicació

Es procedeix a la conversió a llenguatge html i s'ubica al lloc web del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana o allà on es determini. També es fixa com a objectiu un domini propi amb l'extensió .cat

3. treball en la xarxa

L'usuari explora els diferents registres de les taules relacionades i fa consultes, "navega" pels hipervincles que obren arxius sonors i de vídeo, partitures, imatges i documents. A partir d'aquest moment el contingut s'anirà enriquint dia a dia. Algunes de les taules de la base (marcades en tinta de color gris en el present document) començaran a funcionar en el transcurs d'aquesta fase.

Definició de l'objecte de l'estudi

Fem inventari les tonades que en ser cantades serveixen de suport per a la creació in situ de textos poètics curts, (follies, fulies, gloses, cobles, cançonetes...)

autòctona que "consumim", la presència d'estètiques diferents a les convencionals de consum més massiu és pràcticament nul·la.

Si les persones associem cada ocasió a una música no és estrany que passi el que passa: com que a la ràdio i a la televisió no surt, i el ball de fi de festa tampoc no les contempla; i a la disco encara menys, al final ens avergonyim de les nostres arrels musicals, les tanquem en un racó massa íntim de la cambra de les emocions, ens recloem en ghettos per compartir-les, radicalitzem actituds per superar complexos.

Estem molt lluny de la normalització. I és impossible aconseguir segons què des de l'escola. Però abans de respondre a la primera pregunta cal que anem més al fons: ens estimem com a col·lectiu i ens respectem com a persones? apreciem el nostre país? tenim cura del nostre entorn? respectem el paisatge físic?.

Un cop fetes aquestes primeres reflexions, un segon bloc: què coneixem de les nostres arrels sonores? tenim les orelles obertes als paisatges sonors que encara tenen algunes festes? coneixem els nostres compositors, èpoques, estètiques? coneixem la nostra música?

críteris de selecció

El material objecte d'aquest estudi se centra en gran part en allò que normalment coneixem com a cançó curta dins el repertori tradicional. Dit això aclarim que part del material s'escapa d'aquests límits, ja sigui perquè l'exemple no es pot considerar estrictament tradicional, o perquè en alguns casos és discutible si l'exemple es pot considerar una cançó en els termes habituals.

No ens ocupem tampoc de totes les cançons curtes del repertori tradicional. D'aquestes tonades tant sols ens ocuparem de les porten versos de metre heptasil·làbic (el més estès) i deixarem per una altra ocasió els altres casos, també existents i interessants. Malgrat tot, els versos que apareixen en els nostres exemples poden ser en algun cas defectius o excessius (això són coses del directe).

Pel que fa al nombre de versos anem des de l'unitat mínima, el díctic (o rodolí) fins a la dècima, perquè a partir d'aquí la cançó ja comença a ser de mig format i tira a cap a codolada, "cançoneta nova" o romanç.

Ens interessa el fet comunicatiu i social del vers improvisat cantat. Considerem que hi ha comportaments de cant que no estan dirigits a cap audiència, potser perquè s'acostumen a cantar en solitari (o en companyia dels animals) per passar una estona de treballada, per fer-se passar la solitud o la por en un trajecte nocturn o per altres motius.

Tampoc considerarem, amb algunes excepcions, els fenòmens de cant col·lectiu, perquè és impossible que dues persones o més improvisin alhora. Malgrat tot, hi ha casos en què una colla representa o reproduïx una improvisació, o interpreta versos d'un repertori d'improvisació après, dictat o bé llegit.

Si que hem tingut molt en compte els cants dialogats, siguin de repentisme real o bé simulat, i també les tornades que s'alternen amb les cobles, i on hi participa la gent.

Àmbit de l'Inventari

Correspon a l'àmbit socio-lingüístic de la llengua catalana. El seu lloc és la xarxa i per tant no estudia ni s'adreça a cap territori en concret, sinó més aviat a la comunitat de catalanoparlants i en general a totes les persones interessades en el repentisme.

Serà interessant veure com l'inventari rep aportacions que tant poden venir de l'Alguer com de la comunitat catalana d'Argentina

Registrem exemples provinents de diverses situacions:

- Entrevistes de camp
- Esdeveniments in situ (glosats, trobades, casaments, festivals de música, concerts...)
- Emisions de cinema, televisió, ràdio o xarxes informàtiques
- Enregistraments de video, DVD
- Publicacions fonogràfiques en qualsevol format, tant de tipus documental com també comercial (vinils, cassetts,
- Llibres, articles, revistes, apunts, fotocòpies

Glosat a Figueres a les festes de la Santa Creu. Bar Dinàmic

Metodologia

Les classificacions han tingut la seva funció bona i una altra de no tant bona, sobretot als estudis folklòrics de fa més anys. Ha passat que una cançó s'ha quedat al calaix de les de dansa i llavors sembla que no pugui ser de cap altra cosa més.

Ara el criteri bàsic és la desclassificació. Cada registre té com a títol el primer vers, que aquí és un aspecte prescindible donada la independència entre música i lletra. A la vegada ajuda a que sigui aleatori i sobretot també a la memòria quan es treballa amb molts exemples.

S'han registrat totes les tonades que teníem a l'abast amb aquest criteri: només fem un registre de la mateixa tonada per informant, si la interpretació és en línies generals idèntica.

Les fonts documentals publicades i en procés de difusió, tals com fonogrames editats, cançoners per la filosofia d'aquest treball tenen molta importància, fins i tot quan portin implícits vicis de transformació, transcripcions simplistes o errònies de les fonts de primera mà. En molts casos aquestes fonts documentals de divulgació creen nous estereotips que són els que difonen els mitjans de comunicació i que es converteixen en la cara actual del *repentisme* català.

Eines utilitzades

Per fer la base de dades

Microsoft Access

Per l'enregistrament directe

Gravadora de cassette, Mini disc, Video 8

Pel procés d'imatges

Scanner, programa Microsoft Photo Editor

Per a la reproducció i digitalització d'àudio

Plat tocadisc, platina de cassette, minidisc, CD i DVD

Programa Logic Audio d'Emagic (retallar i editar fragments d'àudio) Ease Audio Converter d'Audiotool.net (conversió de formats).

Pel procés de partitures i seqüències MIDI

Logic Audio i Finale

Per a la programació MIDI de gammes microtonals

Microtone

Descripcions

Rerafons de la base de dades

Aquest treball no és un llibre. Un llibre un cop editat queda tancat i té la doble virtut de la perpetuïtat. No es mor mai però no estarà mai més viu. Tampoc tindria tot el seu sentit en un suport tancat, com CD o DVD perquè tot i que s'hi pot navegar en la seva estructura, escoltar i llegir, també es tracta d'una edició tancada, com un llibre. L'inventari, en canvi, és una base de dades interactiva consultable en línia amb una forta organicitat.

El magatzem: carpetes i arxius

Al fons de l'inventari hi ha el magatzem. El magatzem són les carpetes on es van desant els arxius que inventariem. Es tracta evidentment d'arxius informàtics d'àudio, video, gràfics o text. Els d'àudio són MP3 i els d'imatge JPG. També es faran servir arxius de partitura i seqüència midi. Cada tipus de format està desat en la seva carpeta corresponent: Audio, Gràfic, Midi, etc.

Seguint els criteris del CPCPTC es fan servir nombres de quatre xifres per anomenar-los, seguit d'un punt i les tres lletres de l'extensió (.mp3, per exemple).

Arxius àudio i video

Normalment consisteixen en un exemple d'una cobla cantada, ja sigui a cappella o amb acompanyament instrumental o vocal segons sigui el cas, podent també ser electrònic. Hi ha casos en que apareixen més d'una cobla i d'altres que hi ha tornades, interludis o introduccions que formen part essencial de l'exemple.

Arxius gràfics

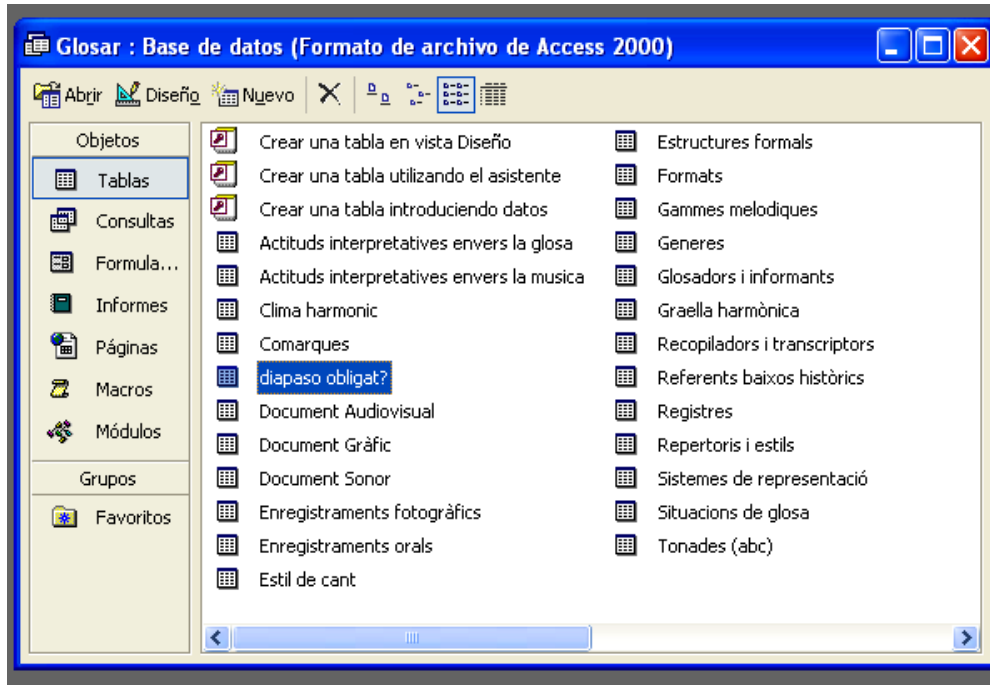
La carpeta d'arxius gràfics s'omple amb les partitures escanejades. L'escaneig d'una partitura publicada en un document que tinguem a l'abast es substituirà pel de la font més primària tant aviat com se'n pugui disposar.

No tant sols inventariem aquests arxius .En un primer moment podem fer una fitxa de registre d'un element de material del qual encara no s'hagi fet aquest rerafons digital, sabent que existeix, i així que es pugui es fa entrar en magatzem.

D'aquesta manera la base de dades es va enriquint i perfeccionant amb l'ajut dels mateixos usuaris.

Morfologia i estructura de la base de dades

La base està estructurada en taules i cada una d'elles recull un seguit de dades referents a un tema en concret

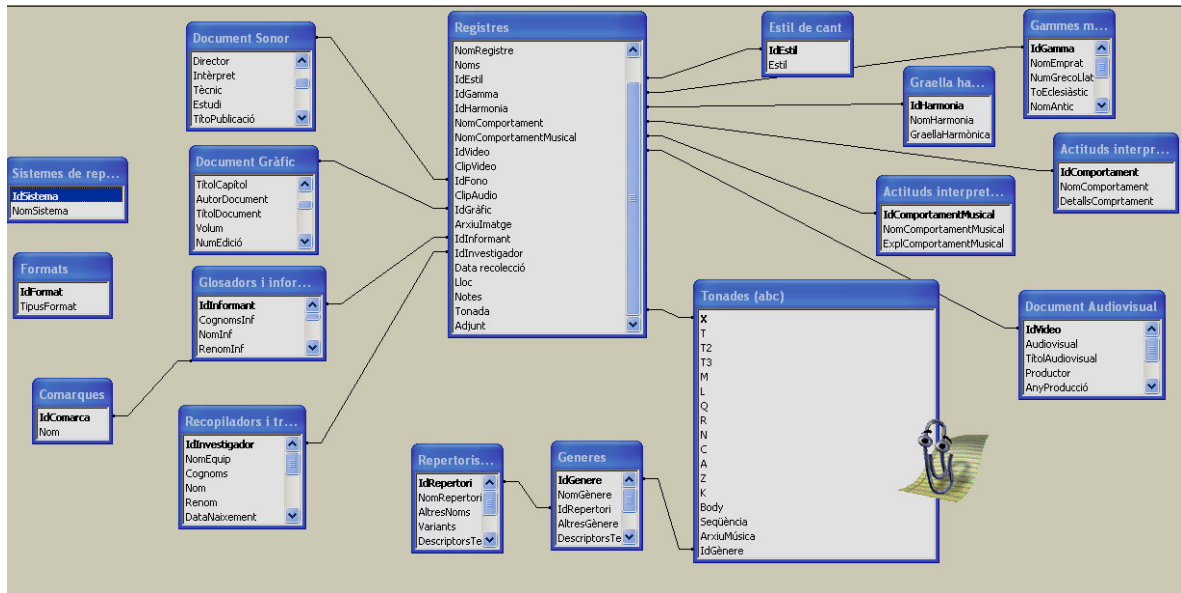
La taula central és l'anomenada registres. Cada registre d'aquesta taula es refereix única i exclusivament a un exemple concret, en tinguem l'arxiu al magatzem o no.

Per aconseguir un grau alt d'objectivitat en la desclassificació s'ha evitat anomenar el registre amb expressions i llocs comuns tals com "cançó de pandero", i en canvi s'ha agafat com a nom de registre el primer vers de la cobla, que com que parlem de vers improvisat es tracta d'un element totalment capriciós i aleatori, que en aquest cas és el que busquem. No es considera part del vers la vocalització prèvia, ni l'hiat que sovint precedeix la vocal inicial, ni la sílaba "ai" ni altres semblants que puguin aparèixer, a menys que formin part del metre heptasil·làbic del vers.

Quan el nom és recurrent en més d'un registre és seguit per un numeral.. En els casos on en l'exemple registrat apareix més d'una cobla s'ha fet una tria subjectiva de la més representativa i/o reeixida. Quan el registre és d'una tornada el nom és el primer vers de la mateixa.

Interrelacions de la base de dades

Com a qualsevol base de dades hem dividit les informacions en diverses taules. Cada taula es refereix a un aspecte concret del nostre objecte d'estudi i els seus camps han d'estar referits únicament a aquest aspecte. D'aquesta manera organitzem la informació en diferents parcel·les: les dades biogràfiques dels informants per un cantó, les fitxes bibliogràfiques per un altre, els aspectes formals per un altre, i així fins a omplir un gran ventall de centres d'interès.

El més important és interrelacionar tota aquesta informació de manera lògica i coherent. Mentre més ben estructurat estigui el sistema d'interrelacions més clara, potent i útil ha de ser aquesta eina. En el moment de la seva publicació en web aquesta estructura ha quedat definida, perquè ja no serà possible modificar-la. A partir d'aleshores els continguts aniran creixent en extensió i en profunditat.

Ens permetrà construir hipòtesis, fer informes comparatius, establir filiacions, categories, trobar un lèxic, definir camp semàntic i en definitiva organitzar el corpus de manera cada cop més sòlida.

Explicació de les taules de la base de dades

Registres

Els registres són l'objecte principal de la base de dades. Són entrades que es refereixen unívocament a exemples documentats, tant de manera audiovisual com sonora o amb alguna mena de representació gràfica codificada, dels vehicles sonors per al repentisme.

Nombre del campo	Tipo de datos	Descri
IdRegistre	Número	Clau principal
registrat	Sí/No	
NomRegistre	Texto	El primer vers de l'exemple registrat
Noms	Texto	Noms amb els que apareix l'exemple registrat en el(s) documents(s) font(s) i/o informacions orals
IdEstil	Número	Es refereix al caire de les vocalitzacions emprades.
IdGamma	Número	identifica l'escala, mode o gamma de sons de l'exemple
IdHarmonia	Número	Si l'estil és harmònic relaciona la graella d'acords
NomComportament	Número	Relaciona l'exemple amb el comportament com a glosador del seu informant
NomComportamentMusical	Número	Relaciona l'exemple amb el comportament com a cantador del seu informant
IdVideo	Número	El document audiovisual on apareix per primer cop l'exemple registrat
ClipVideo	Objeto OLE	Enllaç amb el video digitalitzat de l'exemple
IdFono	Número	El document fonogràfic on apareix per primer cop l'exemple registrat
ClipAudio	Objeto OLE	Enllaç amb l'enregistrament digitalitzat de l'exemple
IdGràfic	Número	El document gràfic on apareix per primer cop aquest registre
ArxiuImatge	Objeto OLE	Enllaç amb la partitura o tablatura digitalitzada
IdInformant	Número	Relació amb la taula d'informants
IdInvestigador	Número	Relació amb la taula d'investigadors
Data recolecció	Texto	Data
Lloc	Texto	Lloc
Notes	Texto	Informacions al marge
Tonada	Número	Enllaç amb el llistat de tonades en finale i seqüència midi
Adjunt	Objeto OLE	

Des del registre mateix s'obre el fitxer àudio, video o gràfic de l'exemple referit, el qual prèviament ha estat (quan ha sigut possible) digitalitzat i endreçat en la carpeta corresponent.

Cada fitxa de registre està vinculada a la font documental de l'exemple més primària que s'ha detectat. Aquesta dada, com totes les de la base, està subjecta a les aportacions dels mateixos usuaris, sovint protagonistes del fenomen, que en el moment de estar connectats amb l'inventari el poden retrolimentar per via electrònica amb els coneixements de què disposen (un manuscrit o publicació més antiga que ningú més coneixia, per exemple)

Situacions de glosa

Són els diversos escenaris on pot tenir lloc un fenomen de repentisme (real, simulat, reminiscent o de reproposta)

IdE	NomEscenari
1	Un glosat tradicional
2	Una ronda
3	Un recapte
4	una cantada de caramelles
5	Un concert o un ball
6	Una obra escènica (teatre, música i/o dansa)

La graella serveix per establir i descriure aquests escenaris, que poden ser des d'una cantada de caramelles, un recapte de llevat de taula o una ronda fins un show televisiu en directe o una vetllada hip hop.

Actituds interpretatives envers la glosa

Consisteix en una graella amb diferents categories - entenent, però, que la realitat es un continuum gradual i mai no hi ha cap situació cent per cent exacta - on s'intenta establir quina és l'actitud interpretativa del glosaire o cantador i el seu context d'audiència.

NomComportament	DetallsComportament
Repentisme focalitzat	El glosaire té protagonisme i hi ha expectativa en l'audiència. Ell ha anat al lloc per improvisar versos i la seva feina és reconeguda, professionalment o no.
Repentisme espontani	El glosaire és una persona que actua de manera espontània i no prevista en principi. Sorpren a l'audiència amb la seva acció.
Interpretació delegada	El cantador (o la parella, alternativament) interpreta un vers dictat a l'orella per una altra persona, el versador. Pot haver-hi encara un altre, el llister, que proposa el contingut te
Interpretació memoritzat	El glosaire ha elaborat prèviament per la ocasió els versos i els duu memoritzats
Escenificació	El cantador fa creure (més o menys) a l'audiència que està improvisant però en veritat canta textos memoritzats. Molt sovint la situació és de diàleg i la poesia intenta provoca
Lectura	El cantador llegeix versos que ell mateix o una altra persona o col·lectiu hagi elaborat També es podria fer amb suport escrit o videogràfic
Reminiscència	El cantador canta de memòria versos d'un repertori que podria ser d'improvissació o no. Ell potser n'és conscient i potser no.

Actituds interpretatives envers la tonada

Què canta i com canta l'informant.

NomComportamentMusical	ExplComportamentMusical
1 Tonada precisa	El glosaire sempre glosa amb la mateixa tonada, amb o sense variants. Segurament no es planteja cap situació diferent.
2 Gènere precís	El glosaire es desenvolupa còmodament en diverses tonades del mateix gènere. És un glosador tipus.
3 Repertori tancat	El glosaire domina diversos pals o gèneres del seu repertori, escola o estil. Segurament es considera especialista.
4 Repertori obert	El glosaire experimenta en diversos repertoris i es desenvolupa bé en alguns d'ells. Segurament té esperit investigador.
5 Contrafactum de glosa	El glosaire utilitza a consciència la tonada d'una cançó popular i coneguda per glosar
6 Reproposta	El músic fa servir recursos creatius d'arranjament, reharmonització, per tornar a fer servir un repertori en desús.
7 Nova proposta	El músic proposa una nova composició, feta amb la intenció que esdevingui un nou vehicle musical per a la improvisació poètica

Documents (audiovisuals, sonors, gràfics)

Aquestes taules contenen els camps que descriuen els diferents tipus de font documental

Nombre del campo	Tipo de datos
IdGràfic	Autonumérico
AutorArticle	Texto
TítolArticle	Texto
AutorCapítol	Texto
TítolCapítol	Texto
AutorDocument	Texto
TítolDocument	Texto
Volum	Texto
NumEdició	Número
LlocPublicació	Texto
NomEditor	Texto
AnyPublicació	Número
Fulls	Número
Col·lecció	Texto
NSèrieExemplar	Texto
ISBN	Texto
ISSN	Texto
Format	Texto
Ubicació	Memo
URL	Hipervínculo
Notes	Memo

Nombre del campo	Tipo de datos
IdFono	Autonumérico
NumReferència	Texto
Autor	Texto
Productor	Texto
Director	Texto
Intèrpret	Texto
Tècnic	Texto
Estudi	Texto
TítolPublicació	Texto
SubTítol	Texto
LlocEdició	Texto
SegellEditor	Texto
AnyProducció	Número
LlocProducció	Número
NúmRegistres	Número
Notes	Memo

Modes melòdics

Aquesta taula descriu el comportament melòdic. Cada gamma apareix segons els noms utilitzats pels sistemes teòrics més usats. També hi apareix una descripció i una realització en protocol midi, utilitzant microtons si cal.

Id	NomEmprat	NumGrecolatí	ToEclesiàstic	NomAntic	NomModern	NomÀrab	descripció	ArxuMidi
0								
1	Mode de Re	Protus autèntic	I to	Frigi	Dòric		RE mi fa sol La si do re	
2	Hipodòric	Protus plagal	II to	Hipodòric	Hipodòric		la si do RE mi Fa sol la	
3	Mode de Mi	Deuterus autèntic	III to	Dòric	Frigi		MI fa sol la Si do re mi	
4	Hipofrigi	Deuterus plagal	IV to	Mixolidi	Hipofrigi		si do re MI fa Sol la si	
5	Mode de Fa	Tritus autèntic	V to	Hipolidi	Lidi		FA sol la si Do re mi fa	
6	Hipolidi	Tritus plagal	VI to	Lidi	Hipolidi		do re mi FA sol La si do	
7	Mode de Sol	Tetrardus	VII to	Hipofrigi	Mixolidi		SOL la si do Re mi fa sol	
8	Hipomixolidi		VIII to	Frigi	Hipomixolidi		re mi fa SOL la si Do re	
9	Mode de La		IX to		Eòlic		LA si do re Mi fa sol la	
0	Hipoèdic		X to		Hipoèdic		mi fa sol LA si do re mi	
1	Major		XI to		Jònic		DO re mi fa Sol la si do	
2	Hipònic		XII to		Hipònic		Sol la si DO re mi fa sol	
3	Mode de Si				Locrià		SI do re mi fa sol la si	
4	Menor melòdic				melòdica		LA si do re Mi fi gi la	
5	Menor harmònica				harmònica		LA si do re Mi fa gi la	
7	Andalusa				Superfrigi		Mi fi gi LA si do re mi	
8	Menor harmònica				harmònica 2r		SI do re mi fa gi la si	
9	Jònic #5				Jònic #5		DO re mi fa gi la ti do	
0	Dòric #4				Dòric #4		RE mi fa gi la si do re	
1	Lidi #2				Lidi #2		Fa gi la si do re mi fa	
0								

Aquesta eina per ella mateixa té una enorme utilitat. Ens permet millorar la capacitat de comprensió i posar en comú diversos llenguatges i sistemes de teoria musical.

Clima harmònic.

Alguns dels exemples tenen harmonia que pot ser implícita o explícita, d'altres no tenen rerefons harmònic.

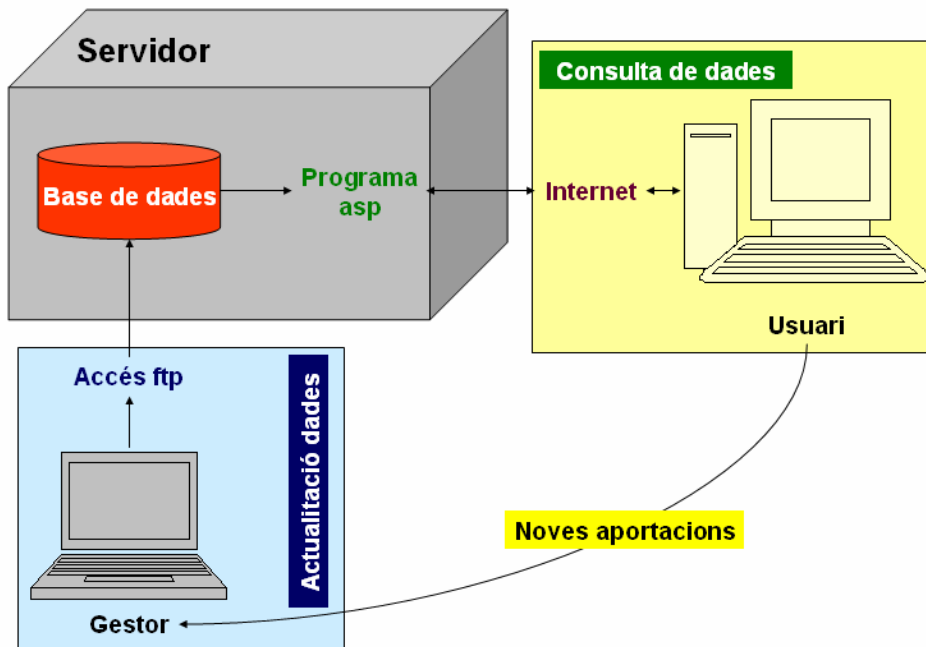
Tipus d'harmonia
1 Inexistent
2 Bordó inarmònic
3 Bordó harmònic
4 Harmonia modal
5 Harmonia tonal explícita
6 Harmonia tonal implícita
7 Reharmonització

Graells

Vet aquí la graella que surt dels exemples que tenen algun tipus d'harmonia

Graella harmònica	
NomHarmonia	GraellaHarmònica
Modulant F G	//F /Bb F/Bb C/F / F /C /C /D /D7 /G //
L'u	//E7 /Am /F /E---/C /F /C /G /C----/F /E7 // -2T
Jota en G	//D/G/G/D/D/G/G/D/D/G/G/D/D/G//
Passeig C Dm	//C /F /G /C /A /Dm /G /C //
Roda en G	//G /D /CD/G /GA /D /C /D64 D7 /G //
Roda2 en G	//G /B63 /C D /G //
L'u i dotze	//G-- /C-- /G-- /C-- /G-- /C-- /G-- /C-- // -2T

Esquema de funcionament de la base de dades en línia

La base de dades en accés i tots els fitxers adjunts seran allotjats en un servidor. Es programaran una sèrie d'asp o php que llegiran de la base de dades, mostrant en una pàgina accessible des d'Internet el contingut de la taula dels registres disponibles, de manera que també es tindrà accés als documents vinculats. D'aquesta manera, des de qualsevol punt connectat a la xarxa es podran consultar els registres actualitzats i baixar tant els documents sonors com les partitures.

L'actualització de la base de dades i dels fitxers adjunts només la podrà fer el responsable dels mateixos a partir un accés ftp. Tot aquell que vulgui incorporar nous registres o fer algun suggeriment s'haurà de posar en contacte amb el responsable, qui decidirà què s'inclou i com a la base de dades.

Bibliografia de referència

(estat provisional)

;Les cançons del Cor de l'Aula 2000-2004;;;Ramon Manent;2004;112;;;Fotocòpia;;

;VI Mostra Internacionals d'Improvissadors;;;Mallorca;;2004;;;Fulletó;;
Alsina, Pep;El Carnaval;;;Barcelona;Editoria GRAÓ;1988;20;Olla de Grills;1;84-85729-781;;Fascicle;;

Alsina, Pep;Sant Joan i festes majors;;;Barcelona;Editoria GRAÓ;1988;20;Olla de Grills;3;84-85729-88-9;;Fascicle;;

Alsina, Pep;La Castanyada;;;Barcelona;Editoria GRAÓ;1988;20;Olla de Grills;4;84-85729-98-6;;Fascicle;;

Alsina, Pep;Sant Jordi i festes de primavera;;;Barcelona;Editoria GRAÓ;1988;20;Olla de Grills;2;84-85729-79X;;Fascicle;;

Anònim;Follies, ballets, ballets, sardanas, contradansas;;;65;;;Manuscrit;741 n.22 (música) Reserva Biblioteca Nacional de Catalunya;

Arnella, Jaume;Repertori bàsic de cançons populars;;;Barcelona;Editorial Altafulla;1995;78;El Pedrís;34;84-7900-062-7;;Llibre;;

Aureli Campmany;Cançoner Popular;;;Barcelona;Maria Aurèlia Campmany;1980;423;;;84-85356-15-8;;Llibre;;

"Balil, Ricardo; Lozoya, Bettina";Las más bellas Habaneras;;;Barcelona;Librum SA;1995;208;;;84-89 964-01-6;;Llibre;;

"Caballero, Andreu; Quetglàs, Damià";Cançons de Broma Bruta;;;Sa Pobla;Sa Tenassa;2002;108;;;Llibre;;

Casellas Sextet Folk;Eròtic Giust;;;1988;;;Llibre;;

Castellà, J.;Triades cançonetes del Flok-lore Català;;;1890;70;;;Manuscrit;;

Chávez Álvarez, Ernesto;La fiesta catalana;;;La Habana;Editorial de Ciencias Sociales;1988;125;Etnología;;;Llibre;;

Esquirols;Les Cançons d'Esquirols;;;Barcelona;Editorial Claret;1984;191;;;84-7263-327-6;;Llibre;;

Felip Munar i Munar;Formes d'expressió oral;;;Manacor;Consell Insular de Mallorca;2005;224;;;84-96069-32-X;;Llibre

Francesch Pelay Briz;Cansons de la terra;;;Barcelona;;1866;250;;;Fotocòpia

Gabriel Ferré, Salvador Rebés, Isabel Ruiz; Cançoners tradicionals del Baix Camp i El Montsant;;; Barcelona; Editorial Altafulla; 1988; 228; El Pedrés;; 84-86556-67-8;; Llibre

Garzia, Joserra [et al.]; El arte del bertsolarismo;;; Donostia; Bertsolari Liburuak; 2001; 264; Bertsozale Elkarteak;; 84-95697-03-3;; Llibre

Grup de Recerca Folklòrica de la Garrotxa; Les cançons d'en Surracans;;; Cercle de Cultura Tradicional i Popular Marboleny;; 140;;; Llibre

J. Iglesias Guizard; Corrandes Segarrenques;;; Bellpuig;; 1925; 71;;; Fotocòpia
janer Manila, Gabriel; Sexe i cultura a Marroca: el cançoner;;; Mallorca; Editorial Moll; 1980; 188;;; 84-273-0261-4;; Llibre

Jaume Arnella; Repertori bàsic de cançons;;; Altafulla;;;;;

Joan Amades; Folklore de Catalunya - Cançoners;; 3; Barcelona; Editorial Selecta; 1982; 1396;;; 84-298-452-8;; Llibre

Josep Crivillé i Bargalló; Música Tradicional Catalana III
Danses;;; Barcelona; Clivis Publicacions; 1983; 526; Col·lecció Neuma;; 84-85927-01-X;; Llibre

Josep Crivillé i Bargalló; Música Tradicional Catalana I -
Infants;;; Barcelona; Clivis Publicacions; 1981; 169; Col·lecció Neuma;; 84-85927-00-1;; Llibre

Josep Maria Vilarmau i Cabanyes; Folklore del Lluçanès;;; Barcelona; Aj. Prats de Lluçanès-Dinsic Publicacions Musicals; 1997; 520;;; 84-922332-1-4;; Llibre

Josep Massot i Muntaner; Materials - Memòries de missions de
recerca; X;; Barcelona; Publicacions de l'Abadia de Montserrat; 2000; 319; Obra del cançoner popular de Catalunya;; 84-8415-235-9;; Llibre

Josep Massot i Muntaner; Materials - Memòries de missions de
recerca; VII;; Barcelona; Publicacions de l'Abadia de Montserrat; 1997; 441; Obra del cançoner popular de Catalunya;; 84-7826-897-9;; Llibre

Josep Massot i Muntaner; Materials - Memòries de missions de
recerca; VII;; Barcelona; Publicacions de l'Abadia de Montserrat; 1997; 416; Obra del cançoner popular de Catalunya;; 84-8415-017-8;; Llibre

Josep Massot i Muntaner; Materials - Memòries de missions de
recerca; VI;; Barcelona; Publicacions de l'Abadia de Montserrat; 1996; 390; Obra del cançoner popular de Catalunya;; 84-7826-773-5;; Llibre

Josep Massot i Muntaner; Materials - Memòries de missions de
recerca; IX;; Barcelona; Publicacions de l'Abadia de Montserrat; 1999; 382; Obra del cançoner popular de Catalunya;; 84-8415-153-0;; Llibre

Josep Massot i Muntaner;Materials - Memòries de missions de
recerca;IX;;Barcelona;Publicacions de l'Abadia de Montserrat;1999;382;Obra
del cançoner popular de Catalunya;;84-8415-153-0;;Llibre

"Juani Nebot, Maria Antònia; Mascarella i Rovira, Jordi";Cançoner del
Ripollès;;1;Ripoll;Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès;1998;580;;;;;Llibre

Just Sansalvador, Barberà-Bohigas, Joan Tomàs, Baltasar Samper, Joan
Puntí;Materials -Memòries de missions de
recerca,crònica;III;;Barcelona;Fundació Concepció Rabell i Cibils, Vda.
Romaguera;1939;487;;;;;Llibre

Llauró, Ioia;En cant a les barraques;;;;;2005;10;;;;;Fotocòpia

Llongueres, Joan [et al.];Materials -Memòries de missions de recerca,
estudi;I;;Barcelona;Fundació Concepció Rabell i Cibils, Vda.
Romaguera;1926;481;Obra del cançoner popular de Catalunya;;;Llibre

Llorenç Galmes i Camps;Cançons i balls de Menorca;;;Ciutadella;Edicions
Nura;1983;106;;;84-85151-31-3;;Llibre

Mª Antònia Moll Seguí;Folklore Musical de Ciutadella;;1;Ciutadella;M. Antònia
Moll Seguí;1994;127;;;;;Llibre

Manent i Folch, Ramon;Taller de cançons;;;;;2006;96;;;;;Fotocòpia

Manent i Folch, Ramon;17 tonades de cant improvisat;;;;;24;;;;;Fotocòpia

Marcel Casellas, Ramon Mannent,Rah-mon Roma, Ramon Vilar;Cançoner de
butxaca - Sempre hi ha una cançó;;;Barcelona;Edicions El Mèdol-
CPCPTC;2001;300;Eines de Cultura Popular;;84-393-5481-9;;Llibre

Marco, Joaquim;Antologia de poesia catalana del segle d'or;;Barcelona;Salvat
Editores;1970;127;;;;;Llibre

Mas i Serracant, Domènec;La cançó popular a tret de
mainada;;Barcelona;Boileau;;49;;;;;Llibre

Miquel Rodrigo Revuelta;Carameles al Baix Empordà;;;;;37;;;;;Fotocòpia
Núria Fernández i Manzanera;Treball de recerca de cançons
populars;;;;;2004;6;;;;;Fotocòpia

Quico el Cèlio, el Noi i el Mut de Ferreries;Quico el Cèlio, el Noi i el Mut de
Ferreries;;;Barcelona;Columna;1998;111;Tresmall;;84-8300-498-4;;Llibre
Riera, Ramon [et al.];13 tonades d'improvisació;;;Figueres;Aula de Música
Tradicional de Figueres;2002;16;;;;;Fotocòpia

Sanclimens, Mateu;Cançoner Agermanats;;;Barcelona;Editorial
Seràfica;1973;168;;;84-300-5839-7;;Llibre

Seminari de cançó popular del SAC; Quadern nº4-fitxes de treball de Beget; ; ; ; ; ; 39; ; ; ; ; ; Fotocòpia

Serra y Boldú, Valeri; Cançons de Pandero - Cançons de ronda; ; ; ; ; Barcelona; José J. de Olañeta (ed.); 1982; 79; Arxiu de tradicions populars; 12; 84-85354-66-4; ; Llibre

Susanna Rafart i Corominas; Diccionari de la rima; ; ; ; ; Barcelona; Edicions 62; 1999; 281; El Cangur diccionaris; ; 84-297-4500-9; ; Llibre

Vicent Frenchina, Josep (coord.); Caramella; XV; ; ; ; ; Massalfassar; ; 2006; 116; ; ; ; ; Revista